

การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร:
กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ

AN EVALUATION OF THE CHINESE TEACHING PROJECT IN SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION:
A CASE STUDY OF BAN BANGKAPI SECONDARY SCHOOL

จุฑามาศ กันทะวงศ์

Juthamart Kanthawong

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตาม CIPPI Model ใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริบทมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการได้อย่างเหมาะสม ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด ด้านปัจจัยนำเข้า ครูสอนภาษาจีนที่มีคุณภาพและเพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอ และสื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียน ด้านกระบวนการ ครูสอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมและมีวิธีการประเมินผลที่หลากหลาย ด้านผลผลิต นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะการใช้ภาษาจีนมากขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาจีนมากขึ้น และด้านผลกระทบ นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองและสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

คำสำคัญ: โครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การประเมินโครงการ CIPPI Model

Abstract

The objective of this study is to evaluate the Chinese Teaching Project in Schools Under the Jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration: A Case Study of Ban Bangkapi Secondary School, following the CIPPI Model in 5 aspects: context, input, process, product and impact. By using a qualitative research method, the result is found in the context that the project objectives are suitable and reflect to the need and demand of related institutions and the policy of Bangkok

Metropolitan Administration. In the input aspect, the Chinese teachers have good quality and are sufficient with the demand of a school, the budget is appropriate and enough but learning media do not match with the student background. In the process aspect, the Chinese teachers can teach the lesson suitably and use various evaluation methods. In the product aspect, the students have knowledge and understand how to use a Chinese language better, and have good attitude toward a Chinese language. In the impact aspect, the students use their gained knowledge for their advantages and the school's prestige.

Keywords: Chinese Teaching Project in Schools Under the Jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration, Project Evaluation, CIPPI Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม ส่งผลทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีน มีบทบาททั้งต่อภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และต่อภูมิภาคอื่นๆ ของโลก ดังจะเห็นได้จากการที่องค์การสหประชาชาติ ได้จัดให้ภาษาจีนกลางเป็นหนึ่งในห้าภาษาหลักที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารขององค์การสหประชาชาติ และด้วยความสำคัญของภาษาจีนในเวทีโลกนี้เองที่ส่งผลให้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในอันดับต้นๆ ที่ได้รับความสนใจจากผู้เรียนภาษาในหลายประเทศทั่วโลก ไม่น้อยไปกว่าภาษาสำคัญอื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน หรือภาษาญี่ปุ่น

สำหรับการศึกษาภาษาต่างประเทศปัจจุบันในประเทศไทยนั้น เราจะเห็นได้ว่าภาษาจีนได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อันเนื่องมาจากการที่ภาษาจีนได้เข้ามามีบทบาทต่อตลาดแรงงานของไทยในทุกๆ ระดับ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของธุรกิจอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การติดต่อทำธุรกิจค้าขาย หรือการร่วมทุนกับนักธุรกิจชาวจีนทั้งจากแผ่นดินใหญ่ ไต้หวัน ฮองกง หรือสิงคโปร์ที่มีอัตราส่วนทางการทำธุรกิจเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้มีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ในการใช้ภาษาจีนเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาทำให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยอย่างกว้างขวางทั้งในส่วนกลาง

และส่วนภูมิภาค โดยจะเห็นได้ว่าการสอนภาษาจีนอยู่ในทุกระดับ ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และในระดับมหาวิทยาลัย ตลอดจนสถาบันสอนภาษาเอกชนที่เปิดสอนภาษาจีนให้กับผู้ที่สนใจทั่วไป

จากสถานการณ์ดังกล่าว กรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญและความจำเป็นที่นักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครได้เรียนรู้ภาษาจีน เพื่อก้าวทันโลกสากลยุคปัจจุบัน เตรียมความพร้อมกับการเข้าเป็นประชาคมอาเซียน ตลอดจนสามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเองและประเทศ ประกอบกับกรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางของธุรกิจการค้า และภาษาจีนเป็นภาษาหนึ่งที่ใช้ในการติดต่อค้าขาย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงดำเนินการจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อสนองความต้องการของชุมชน เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและเพื่อให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาที่ทันสังคมโลกสากลยุคปัจจุบัน เริ่มจากมีนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีการแลกเปลี่ยนครูสอนภาษาจีนของนครคุนหมิงและครูสอนภาษาไทยของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งส่งครูของกรุงเทพมหานครไปเรียนภาษาจีนที่นครคุนหมิง จนถึงปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้ดำเนินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 12 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2556-2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากทมมหานครให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดี และมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการศึกษาและแหล่งเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสร้างกรุงเทพมหานครให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการสอนภาษาจีนของกรุงเทพมหานครนั้น พบว่า ยังขาดกระบวนการประเมินโครงการที่ชัดเจน กล่าวคือสำนักการศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการจะประเมินผลโครงการโดยการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนประเมินผลโครงการ และประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการจากการรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งเป็นการประเมินที่ขาดความเป็นระบบและขั้นตอนไม่ชัดเจน ข้อมูลที่ได้สะท้อนให้เห็นเพียงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของนักเรียน แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีน ทำให้ผลการประเมินโครงการไม่แม่นยำ และไม่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาโครงการได้อย่างเหมาะสม

จากการวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินโครงการที่ต่างกัน ทั้งหมด 7 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 CIPP Model (Sinlapavirot, 2014; Chantarattana, 2012; Imcheen, 2012; Plairaharn, 2012; Yuangyai, 2012; Quinn, 2014) รูปแบบที่ 2 CIPPI Model (Sereewat, 2012) รูปแบบที่ 3 CIPPIEST Model (Songkrod, 2014; Kwuanphet, 2014) รูปแบบที่ 4 Discrepancy Model (Gwynne-Atwater, 2011) รูปแบบที่ 5 Goal Attainment Model (Wangkem, 2011; Raksakeaw, 2011) รูปแบบที่ 6 ELT program evaluation (Doolar, Tolu & Doyran, 2014) และรูปแบบที่ 7 Toolkit evaluation (Hinds, 2013)

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ CIPPI Model (Saratana, 2011) เนื่องจากโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นโครงการที่ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว ตามแผนพัฒนา

กรุงเทพมหานคร 12 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2556-2559) และเป็นการประเมินในช่วงเวลาเดียวกันทั้ง 5 ด้าน ประกอบกับเห็นว่าการประเมินโครงการดังกล่าวอย่างเป็นระบบมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการต่อเนื่องที่กรุงเทพมหานครได้จัดทำขึ้น จึงควรมีการพัฒนาโครงการให้มีความเหมาะสมยิ่งๆ ขึ้นไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการสอนภาษาจีน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า CIPP Model เป็นการประเมินตามช่วงเวลา 4 ช่วง คือ ช่วงการศึกษาบริบท ช่วงการประเมินปัจจัยป้อนเข้า ช่วงการประเมินผลการดำเนินงาน และช่วงการประเมินผลสำเร็จ ส่วน CIPPIEST Model มีรูปแบบการประเมินคล้ายกับ CIPP Model แต่มีมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้น 4 ด้าน จากการขยายการประเมินผลผลิตตามรูปแบบการประเมิน CIPP ก็คือการประเมินในส่วนที่ Stufflebeam เรียกว่า “ผลลัพธ์” (Outcomes) ของโครงการ เพียงแต่เป็นการจำแนกและตั้งคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นวิธีการนำรูปแบบการประเมิน CIPPIEST ไปใช้ จึงยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกับการใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่าของรูปแบบการประเมินทั้งที่เป็นการประเมินเป็นระยะๆ และการประเมินสรุปรวม (Buosonte, 2013) และ CIPPI Model (Saratana, 2011) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการที่มีการดำเนินงานมาแล้วในช่วงเวลาหนึ่ง และประเมินในครั้งเดียวหรือในช่วงเวลาเดียวกัน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ CIPPI Model (Saratana, 2011) ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากเป็นโครงการที่ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว เป็นการประเมินในช่วงเวลาเดียวกันทั้ง 5 ด้าน และประเมินผลที่เกิดขึ้นสืบเนื่องหลังสิ้นสุดโครงการไปแล้วระยะหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครตามโมเดล CIPPI Model ในบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และ ด้านผลกระทบ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินเชิงระบบโครงการสอนภาษาจีน ในครั้งนี้ ใช้รูปแบบ CIPPI MODEL ใน 5 ด้าน คือ

1. ด้านบริบท (Context) เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการสอนภาษาจีน และความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการตรวจสอบระดับคุณภาพของปัจจัยนำเข้า ด้านคุณภาพของครู งบประมาณ และสื่อ/อุปกรณ์
3. ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการตรวจสอบคุณภาพของระดับการปฏิบัติงานด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการติดตามประเมินผล
4. ด้านผลผลิต (Product) เป็นการตรวจสอบระดับการบรรลุผลสำเร็จตามความคาดหวังในโครงการ
5. ด้านผลกระทบ (Impact) เป็นการตรวจสอบผลกระทบเชิงคุณค่าหรือผลที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดใหญ่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา
3. เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการภาษาจีนมา ไม่น้อยกว่า 3 ปี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เป็นกลุ่มเป้าหมายในการประเมินโครงการสอนภาษาจีน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูล

สำคัญ ดังนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
2. รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน
3. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 คน
4. ครูสอนภาษาจีน จำนวน 2 คน
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับชั้นละ 1 คน จำนวน 6 คน
6. ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ หมายถึง การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ CIPPI Model ในการประเมิน
2. CIPPI Model หมายถึง โมเดลที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโมเดลการประเมินที่พัฒนาโดย Saratana (2011) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ
  - 2.1 ด้านบริบท (Context) หมายถึง ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่คาดหวังให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน รวมถึงความต้องการและความจำเป็นของนักเรียน โรงเรียน และชุมชน/สังคม และความสอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานคร
  - 2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง ระดับคุณภาพของปัจจัยนำเข้า ด้านคุณภาพของครู ทั้งความเพียงพอของครู ความเหมาะสม ด้านความรู้ งบประมาณ และสื่ออุปกรณ์ที่ได้รับตามโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
  - 2.3 ด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง

คุณภาพของระดับการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน การจัดการเรียนการสอน การติดตามประเมินผล และการนำผลไปปรับปรุงพัฒนาในการดำเนินงานตามโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.4 ด้านผลผลิต (Product) หมายถึง ระดับการบรรลุผลสำเร็จตามความคาดหวังในโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่คาดหวังให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน

2.5 ด้านผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลกระทบเชิงคุณค่าหรือผลที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการได้รับรางวัลและการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานอื่น

3. โครงการสอนภาษาจีนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง โครงการสอนภาษาจีนที่จัดทำขึ้นภายใต้การบริหารงานของกรุงเทพมหานคร

4. ครูสอนภาษาจีน หมายถึง บุคคลภายนอกช่วยปฏิบัติราชการด้านการสอนภาษาจีนมีทั้งชาวต่างชาติและชาวไทย ซึ่งกรุงเทพมหานครได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตคัดเลือกและจัดจ้างเป็นรายปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือควบคู่ไปกับการศึกษาเนื้อหาที่จะนำไปเก็บข้อมูลให้ได้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ใน CIPPI Model (Saratana, 2011) 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์

ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ ข้าราชการครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูสอนภาษาจีน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 7-11 มีนาคม 2559 ณ โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ

2. นัดหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญของโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เพื่อขอสัมภาษณ์ถึงการประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการนัดหมายทางโทรศัพท์

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามรูปแบบการประเมิน CIPPI Model 5 ด้านที่เก็บได้ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และสรุปประเด็นในการสัมภาษณ์ และการสังเกต เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จนมั่นใจว่าได้เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือตามประเด็นที่กำหนดไว้ และวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล โดยเชื่อมโยงหรือตรวจสอบกับข้อมูลอื่นๆ หรือพิจารณาจากผู้ที่ให้ข้อมูลว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด รวมถึงตรวจสอบอคติของผู้ให้ข้อมูล

2. จัดระเบียบข้อมูลตามรูปแบบการประเมิน CIPPI Model 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

3. สร้างข้อสรุปชั่วคราว โดยสรุปเชื่อมโยงประโยคข้อความที่แสดงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน และตัดทอนข้อความที่เป็นรายละเอียดที่ไม่จำเป็นออกจนเหลือเฉพาะประเด็นหลักๆ ที่นำมาผูกโยงกัน ซึ่งทำให้ข้อมูล

มีความกระชับชัดเจนมากขึ้น

4. สร้างบทสรุป โดยเขียนเชื่อมโยงข้อสรุปชั่วคราวที่ผ่านการตรวจสอบยืนยันแล้วเข้าด้วยกันตามลำดับข้อสรุป แต่ละข้อสรุปเป็นบทสรุปย่อย และเชื่อมโยงบทสรุปย่อยแต่ละบทสรุปเข้าด้วยกันเป็นบทสรุปสุดท้าย

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินด้านบริบท โครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานคร คือ “มหานครแห่งการเรียนรู้” และ “มหานครแห่งโอกาส” ที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ภาษาจีนเพิ่มเติม และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคม อีกทั้งโครงการดังกล่าวยังตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของโรงเรียนและสังคมได้อย่างเหมาะสม และวัตถุประสงค์ของโครงการที่ให้นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม และเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสม

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้อง 2 ปัจจัย ได้แก่ คุณภาพของครู และปัจจัยพื้นฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

2.1 คุณภาพของครู พบว่า บุคคลภายนอกช่วยปฏิบัติราชการด้านการสอนหรือครูสอนภาษาจีนทั้ง 2 คน จบการศึกษาทางด้านการศึกษาภาษาจีน มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สอนภาษาจีน และเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน กล่าวคือสอนได้ครอบคลุมนักเรียนในทุกห้องทุกระดับชั้นในระยะเวลาที่โครงการกำหนด

2.2 ปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ งบประมาณ และสื่อการเรียนการสอน

2.2.1 งบประมาณ พบว่า งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากกรุงเทพมหานครในการจ้างครูสอนภาษาจีนเหมาะสมและเพียงพอในช่วงระยะเวลาของการเรียนการสอน โดยการจ่ายค่าจ้างตามชั่วโมงที่สอน

แต่ไม่ครอบคลุมถึงกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ กิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติม รวมถึงในวันที่ครูสอนภาษาจีนจะต้องทำคะแนนการประเมินผลช่วงปิดภาคเรียน โรงเรียนจึงต้องหางบประมาณจากภายนอกมาสนับสนุน

2.2.2 สื่อการเรียนการสอน พบว่า หนังสือเรียนภาษาจีนที่กรุงเทพมหานครให้การสนับสนุนไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน เนื่องจากเนื้อหาในหนังสือไม่เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น และไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูสอนภาษาจีนต้องนำสื่อการเรียนการสอนมาเอง เช่น บัตรคำ สื่อมัลติมีเดีย หนังสือนิทาน และหาเอกสารแบบฝึกหัดเพิ่มเติมให้กับนักเรียน ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอและครอบคลุมนักเรียนทั้งหมด

3. การประเมินด้านกระบวนการ ครูสอนภาษาจัดการเรียนการสอนโดยแบ่งเนื้อหาที่สอนเป็น 3 ระดับ คือ (1) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 จะสอนกล่าวทักทาย ขอบคุณ และคำศัพท์ต่างๆ เช่น นับเลข สัตว์ (2) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอนหลักไวยากรณ์และฝึกพูดประโยคสั้นๆ และ (3) ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สอนไวยากรณ์ ฝึกพูดเป็นประโยคยาวๆ เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และมีวิธีการประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งจะประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ แบ่งระดับเป็น 8 เกรด เหมือนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และนำผลที่ได้จากการประเมินแต่ละด้านไปพัฒนานักเรียน ส่วนข้าราชการครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้มีส่วนช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามโครงการสอนภาษาจีน โดยการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมเสริมความรู้ต่างๆ แนะนำด้านการปรับตัวให้เข้ากับนักเรียน มีครูแต่ละสายชั้นคอยให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน และกำหนดกรอบในการติดตามประเมินผล

4. การประเมินด้านผลผลิต หลังจากทีนักเรียนได้เรียนภาษาจีนตามโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแล้ว พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการใช้ภาษาจีนมากขึ้น โดยระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้นจะรู้จักคำศัพท์เป็นคำๆ ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลายจะสามารถพูดเป็นประโยคและโต้ตอบได้อย่างเหมาะสม มีความมั่นใจที่จะพูด และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีนมากขึ้น เห็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้ได้ แต่ผู้สอนยังไม่มีการวัดเจตคติของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

5. การประเมินด้านผลกระทบ นักเรียนที่เรียนภาษาจีนตามโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองและโรงเรียน โดยใช้ในการสอบชิงทุน/เรียนต่อ ใช้กับธุรกิจของครอบครัว เป็นพิธีกรในงานต่างๆ ของโรงเรียน เป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้ารับการคัดเลือกโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนกับเมืองต่างๆ ของประเทศจีน เช่น เซี่ยงไฮ้ ฉงชิ่ง และปักกิ่ง เป็นตัวแทนของโรงเรียนในการแข่งขันความสามารถด้านภาษาจีนระดับเครือข่ายโรงเรียนและได้รับรางวัล รวมถึงผ่านการคัดเลือก 50 คนสุดท้ายรางวัลเพชรยอดมงกุฎภาษาจีน

อภิปรายผล

1. การประเมินด้านบริบท โครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานครตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของโรงเรียนและสังคมได้อย่างเหมาะสม และวัตถุประสงค์ของโครงการกำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ได้นำไปสู่การปรับนโยบายการร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศในภูมิภาคเดียวกัน การปรับตัวของเศรษฐกิจสู่ฐานความรู้ สิทธิการได้รับบริการด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ให้มีความสำคัญกับการจัดบริการพื้นฐานทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา การเปิดพื้นที่เรียนรู้ให้กว้างขวาง การรวมกลุ่มในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้กรอบการค้าเสรีของอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และอินเดีย และการเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งประเทศไทยต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลายด้าน อาทิ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งทางด้านการศึกษา ทักษะด้านภาษา ทักษะฝีมือแรงงาน ทิศทาง การพัฒนา

ในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีคุณภาพโดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อน และเนื่องจากโครงการสอนภาษาจีนนี้ยังไม่มีผู้วิจัยคนใดศึกษาไว้ จึงทำให้ไม่มีงานวิจัยที่สอดคล้อง แต่เทียบเคียงได้กับงานวิจัยของ Saratana (2011) ซึ่งประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและใช้การประเมิน CIPPI Model พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการฯ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพ

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ (1) คุณภาพของครู ครูมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน (2) ปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอในช่วงระยะเวลาของการเรียนการสอน แต่ไม่ครอบคลุมถึงกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น และสื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียน และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ซึ่ง Chantavanich (2002) กล่าวว่า โรงเรียนสมบูรณ์แบบคือโรงเรียนที่มีสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้ดี ทั้งในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานกำหนด และได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน ดังนั้นโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจะมีประสิทธิภาพสูงสุดจะต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณที่เหมาะสมและครอบคลุมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น รวมถึงสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียนแต่ละระดับชั้นและเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sereewat (2012) ที่พบว่า ครูผู้สอน ผู้บริหาร และปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ควรปรับปรุงให้มี

ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดียทุกกลุ่มสาระ และ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศ

3. การประเมินด้านกระบวนการ ครูสอนภาษา จัดการเรียนการสอนโดยแบ่งเนื้อหาได้เหมาะสมกับ พื้นฐานของนักเรียนแต่ละระดับชั้น เน้นให้นักเรียนได้ ฝึกปฏิบัติ มีวิธีการประเมินผลที่หลากหลายและนำผล ที่ได้จากการประเมินไปพัฒนานักเรียน ส่วนข้าราชการครู ที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้มีส่วน ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการติดตาม ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (Sereewat, 2012)

4. การประเมินด้านผลผลิต นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจ และทักษะการใช้ภาษาจีนมากขึ้นเหมาะสมกับ ระดับชั้นเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีนมากขึ้น เห็น ประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้ได้ แต่ไม่มีการวัดเจตคติของ นักเรียนอย่างเป็นทางการ ตามที่ Chareonwongsak (2012) ให้ทัศนะว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุค ปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้คนในประเทศต่างๆ ต้องติดต่อสื่อสาร ระหว่างกันมากขึ้น ความเข้าใจในภาษาต่างประเทศ จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่คนยุคนี้จำเป็นต้องได้รับการ พัฒนา โดยสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องเร่งสนับสนุนและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะภาษา ต่างประเทศที่มีใช้เพียงแต่ภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่ยัง รวมถึงภาษาต่างประเทศอื่นที่จำเป็นด้วย เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เพื่อให้คนไทยสามารถใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ ในการติดต่อการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และพัฒนา องค์ความรู้ รวมถึงการนำเสนอแนวคิดใหม่ที่คนไทย คิดค้นขึ้น อันเป็นการสร้างชื่อเสียงของคนไทยให้เป็นที่ รู้จักในระดับนานาชาติมากขึ้น

5. การประเมินด้านผลกระทบ นักเรียนที่เรียนนำ ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองและโรงเรียน เป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้ารับการคัดเลือกโครงการ แลกเปลี่ยนเยาวชนกับเมืองต่างๆ เป็นตัวแทนของโรงเรียน ในการแข่งขันความสามารถด้านภาษาจีนระดับเครือข่าย โรงเรียนและได้รับรางวัล และผ่านการคัดเลือก 50 คน

สุดท้ายรางวัลเพชรยอดมงกุฎภาษาจีนสอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มีจุดประสงค์ ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sereewat (2012) พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียน ได้รับเกียรติบัตร รางวัล และได้ ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำคัญต่างๆ ในทุกระดับ เพิ่มขึ้น ได้รับคำยกย่องจากสื่อต่างๆ และจากชุมชน ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน มาตรฐานสากล ให้ความไว้วางใจและเห็นความสำคัญ ในการเตรียมบุตรหลานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. กรุงเทพมหานครควรกำหนดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ชัดเจน เพื่อนำไปใช้ผลิตสื่อ ให้เหมาะสมกับพื้นฐานและความต้องการของนักเรียน รวมถึงพิจารณาแนวทางในการจัดสรร
2. กรุงเทพมหานครควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้โรงเรียนสำหรับจ้างครูสอนภาษาจีนให้ ครอบคลุมกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียน
3. ครูสอนภาษาจีนหรือผู้เกี่ยวข้องควรมีการประเมิน ทัศนคติของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสอนภาษาจีน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการประเมิน มาพัฒนาให้สอดคล้องวัตถุประสงค์ของโครงการ
4. กรุงเทพมหานครควรจัดให้มีการแข่งขันหรือ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสได้แสดง ความสามารถด้านภาษาจีน เพื่อให้นักเรียนได้สร้างชื่อเสียง ให้กับโรงเรียนและกรุงเทพมหานครด้านภาษาจีนมาก ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

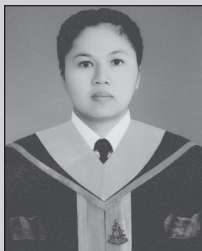
ควรเพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศไปใช้ในการประเมินในภาพรวมและ ได้องค์ความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

References

- Buosonte, R. (2013). CIPP and CIPPIEST evaluation model: mistaken and precise concept of application. *Silpakorn Education Research Journal*, 5(2), 23-24. [in Thai]
- Chantarattana, W. (2012). *An evaluation of an instruction and study project in the form of special classrooms at educational institutions under the jurisdiction of secondary education service area office 8*. Master of Education Thesis, Ramkhamheang University. [in Thai]
- Chantavanich, A. et al. (2002). *The School perfection*. Information center, Ministry of Education. [in Thai]
- Chareonwongsak, K. (2012). *Foreign language skills required for globalization*. Retrieved March 15, 2016, from <http://www.kriengsak.com/node/161> [in Thai]
- Doolar, Y. K., Tolu, A. T. & Doyran, F. (2014). Evaluating a Graduate Program of English Language Teacher Education. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 5(2), 1-10.
- Gwynne-Atwater, A. (2011). *An Evaluation of a Special Education Preschool Program Serving Children with Autism or Autistic-Like Behaviors*. Falls Church, Virginia.
- Hinds, D. S. W. (2013). *Evaluating Alternative High Schools: Program Evaluation in Action*. Portland State University.
- Imcheen, K. (2012). *An evaluation of moral and ethics project of Bangborwittayakom school in Samutprakan province under the secondary educational service area office 6*. Master of Education Thesis, Burapha University. [in Thai]
- Kwuanphet, B. (2014). *Evaluation of academic development of the students at the end. School District 5 (head outside the fortress) Songkhla Municipality, Songkhla*. Research Report. [in Thai]
- Plairaharn, C. (2012). *An evaluation of the encouraging student to gain reading habit project of schools in Amphoe Khaukhitchakut under the Chantaburi primary education service area office 2*. Master of Education Thesis, Burapha University. [in Thai]
- Quinn, J. D. (2014). *A Program Evaluation of the Impact of a "Read to Learn" Model on Alternative High School Students' Lexile Levels and Reading Achievements*. Gardner-Webb University.
- Raksakeaw, P. (2011). *An evaluation of the program for developing gifted students in science mathematics technology and languages with the participatory evaluation model: case study of Mathavajiravudh changwat songkhla school under the patronage of her royal highness H.R.S. Princess Bajaratana*. Master of Educational in Research and Evaluation Thesis, Thaksin University. [in Thai]
- Saratana, W. (2011). *Research Executive Education: Concepts and Case Studies*. Bangkok: Aksarapipat.

- Sereewat, W. (2012). *A systematic evaluation of world – class standard school project*. Doctor of Philosophy in Educational Administration Thesis, Khon Kaen University. [in Thai]
- Sinlapavirot, K. (2014). *Evaluation of the preparations student’ readiness to take the entrance examination to public universities, Chiang Mai Thepbodint school*. Master of Education Thesis, Chiang Mai University. [in Thai]
- Songkrod, W. (2014). *The project to develop the student’s ability to think. Han Ban Siri Administrative offenses*. Research Report. [in Thai]
- Wangkem, P. (2011). *Evaluation of Buddhist - way schools in Songkhla primary service area 3*. Master of Education in measurement of Education Thesis, Thaksin University. [in Thai]
- Yuangyai, S. (2012). *The evaluation of pre – promotion project for teachers and educational personnel of the office of the basic education commission*. Master of Education Program in Development Education Thesis, Silpakorn University. [in Thai]

Name and Surname: Juthamart Kanthawong

Highest Education: Master of Education, Ramkhamheang University

University or Agency: Ramkhamheang University

Field of Expertise: Educational Evaluation and Research

Address: 189 Ladprao Rd., Klongchan, Bangkapi, Bangkok 10240